

Matuszewski, Adam

"Księżyc w nauce XVII wieku. Libracja: od astronomii do fizyki", Jarosław Włodarczyk, Warszawa 2005 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 51/2, 304-305

2006

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

poszczególne fakty z historii Stowarzyszenia, wiele z nich opatrzył osobistym komentarzem i krytyczną oceną opartą na bogatym doświadczeniu własnej, 50-letniej działalności we wspomnianym Stowarzyszeniu. Do książki został dołączony wykaz wszystkich czynnych członków Stowarzyszenia z podziałem na koła zakładowe i regionalne.

The Polish Cultural and Scientific Heritage at the Dawn of the Third Millennium. Collective work. Ed. By Committee charged by Edward S z c z e p a - n i k . London 2003 Polish Society of Arts and Sciences Abroad; Polish Cultural Foundation, 738 s. , 16 k. tabl. , il. , ind.

Książka opisuje wkład Polski do kultury, w tym do nauki światowej, od początku jej dziejów w X w. aż do końca XX w. Podzielona jest na cztery części, z których pierwsza poświęcona jest historii politycznej i społecznej Polski, druga jej osiągnięciom w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych, trzecia wkładowi do nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych, a czwarta – do architektury, sztuki i kultury fizycznej. Do książki dołączono krótkie biografie autorów poszczególnych artykułów oraz barwne portrety najwybitniejszych polskich przywódców i uczonych.

V[iktor] A[vatol’evic] V e r g u n o v , S[vetlana] D[imitrievna] K o v a - l e n k o : *Petr Vasil’evič Budrin. Ucenyj-agrarij (1857–1939)*. Moskva 2004 Nauka, 176, nlb. 6s. , il. , wykr. , bibliogr. , ind.

Książka poświęcona jest życiu i działalności naukowej wybitnego rosyjskiego agronoma z przełomu XIX i XX w. – Piotra Vasil’eviča Budrina. Praca dzieli się na trzy zasadnicze części. W pierwszej została przedstawiona biografia Budrina. Dwie ostatnie części opisują opracowane przez tego uczonego projekty prac badawczych oraz jego osiągnięcia naukowe i dydaktyczne. Do pracy dołączona jest także bibliografia prac Budrina i opracowań jemu poświęconych oraz indeks nazwisk.

Jarosław W ł o d a r c z y k : *Księżyc w nauce XVII wieku. Libracja: od astronomii do fizyki*. Warszawa 2005 Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 175, nlb. 1s. , il. , ind.

W swoim opracowaniu autor przedstawił dzieje badań, które przyczyniły się do ukształtowania współczesnego obrazu Księżyca jako ciała niebieskiego obiegającego ziemię po orbicie keplerowskiej i wirującego wokół własnej osi. W rozdziale

pierwszym został zamieszczony przegląd opinii o ruchu obrotowym Srebrnego Globu od starożytności do połowy XVII wieku. Przedstawiono tu poglądy takich uczonych, jak: Platon, Arystoteles, średniowieczni uczeni arabscy i łacińscy, Mikołaj Kopernik, William Gilbert, Johannes Kepler, Thomas Hobbes oraz Kartezjusz. W dalszej części pracy autor przedstawił dzieje badań libracji Księżyca zapoczątkowanych przez Galileusza a rozwiniętych przez Jana Heweliusza, który w 1654 r. opracował pierwszą spójną teorię libracji. W końcowej części autor przedstawił rozwiązanie zagadki libracji Księżyca podane ok. 1673 r. przez Isaaca Newtona.

Adam Matuszewski
Instytut Historii Nauki PAN
(Warszawa)